

1 PITA

Pita yio Jisis siir kigna miriyyan inkam nwirkin. Mi ta yokwowa siya wînkika iikamim Jisis siiram naingwo tibmiiyim mi siir yai aiiram wakaeyokna apiyim simiiram. Pita siya minam wînkikin iikamim naingwo tibmiiyim simiir kinsiis haiginiuwam, dimusi rani iikamim naingwo tibmii karamae nwowiyim simiirin hik sima hauugim. Pita siya pi boriisopi sima simiir naingwo tibmiiya Jisis siiram naingwo tibmiiya sair haiburgigim siya ha naingwoi saeya hiriayar dwokripkai mi hik hiriayar hai. Iriig.

Bîgibiyan yokwowa Pita siya wînki aeya

¹ Kara Pitakin, kara Jisis Krais siir aposel inkamkin mi ta yokwowa kara wînkika iikamim naingwo tibmii kîniyim Adi Komii krîmiir Wanin siirim kimiiram yipiki biiya, biiyan iikamim sim nhînikriopkiyim kîmiir nu maeyau waraurankin mi kima ha namim mi kima kimidiniya ti omim sim ini owou, Pontas, Galesia, Kapadosia, Esia mi Bitinia. Wim kima ini inkamim yipiki hindara nini boinakiyyim iki om nhîrim sim mi ha swoki amiyim simiir oma hiriir ini simiir hiriinan ywowim. Mi ti hiriinan siyu kaimwoin, wim kima ti om iiirin wi ii priei nwo rani mi mhoiiya kima wi kimiir omkiomin Adi Komii siya nwowin wi siir nnowi. ² Kîmiirin Adi Komii krîmiir Wanin siya bidi yimbingiyim siir iikam nnowim. Dimusi rani, biiya siya bidiyar yinokninkinin mi siya

hiriinan b̄idiyar mi aingwowin k̄imiir kwoinim wi r̄irmiiya siya nwowaiginiawi opa dimin taemin hinda kigiguskiya saiir hiriinan. Siya ti hiriinanin siir naeyiuni t̄irkin mi ta hiriinan saiirsika kima wi Jisis Krais siir yai imiir nwoki wakaeyokna apim mi siir nhieya k̄imiirin dimin whirki k̄imbu karamae saeya nwoka. Kara ha naingwowi Adi Komii siir naingwobumbuwa wi kimakar nwowi mi kima wi iripar nongwomamair aei. Kara ha naingwowi siya ti dimin miiyik miiyik imiirin wa tiri k̄imiirin mi simiirin wi idwo idwowar nitkin iinaiinami. Iriig.

*Mhoiyya kr̄ima Adi Komii saika nwowi mi kr̄ima
wi digworaekwo miiyikmiiyik imiir hαιi*

³ Kr̄ima Adi Komii siir inig iirrarar hainanki yipiki kr̄imiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siir Adin. Dimusi rani, siya kr̄imiiramin nhami nhami bi naingwokwonanaekin mi siya siir naingwoyimyoka saiirin warar mi iisiimauu kr̄imiirin Jisis Krais siirsi yipiki biyya nik̄i aonamin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidn̄insiin idwo omwai swoki waiyamin mi tariinanin siya ini omwaiyar swoki waiyan.

⁴ Mi nim kr̄ima dimin taeminim Adi Komii siya hauuwanim kr̄imiir yipiki wi kr̄imiir kwoin imiir whinkinsiis haiginiawi simiiram nwokwokini. Simiirin ini siyar kigriraowim siir om hirar mi simiirin wi tioidwomai rani, sima wi wadie hiriyyar nwokripkaigiyami. ⁵ Ti digworaekwowim yim iikamim yipiki naingwo tibmii kinim yim k̄imiirgim mi simiirin ini Adi Komii siyar kigriraowim. Dimusi rani, siya kirie komiigakin mi simiirin wi kirar haibudwini mi

ti digworaekwowim yim wi Adi Komii siyar nanaakninkiihaiginiuwi ta iiya Jisis siya swoki itana kimiir nanmaiwarkaina iuguskiyana wi sauir nanaakninkii haiginiuwi.

6 Dimusi rani, kima wi maırgımaiga ti dimin taemin imiirsi nwowi tiriiginim ta ii aiir nwowim sima hik kimpipisu kimiirar hauuga windi kima maırgımaırga nwo karamae kipi nwo ti dimin taemin imiirsi. **7** Mi ti digworaekwowim yim wa nimbimbiiyami mi wi ta hiriinan saiirsi kinankiuwi Adi Komii siya kimiirin kimiir naingwo tibmiiya ini panin panina namisi owa kimiir kwoınau nwokaiya. Mi iikamim golin paenau kabitkaigiyim mi sima pa niki obripriгii mi ti golin pi opar nasae imbiyami mi sima dimin biyeyim iki siir idwo hir nwowyim pa nitnoudnankaigii mi hapaiirin pi golkigolin pi sasar nwokii. Mi ti hiriinan siyu kaimwowin, Adi Komii siya dimin biyie imiiramin asi kiwakii krı̄miir tı̄rbumbuninkin haiginiuwamin mi ta hiriinan saiirsika ti dimin hiriinanım yim wi pi nitnouninkiigii mi wi dimin kibi kibiyim sima simar nwokaigii krı̄miir kwoınauin mi krı̄ma wi Adi Komii siirgisiiramar naingwo tibmii kiin iski. Mi ti dimin kibi kibiyim kimiir kwoınau nwokaiyim yim ini gol imiir haiburim. Mhoiiya ti golim yim wa digii mi warı diminim kimiir kwoınau nwokaiyim yim wi wara digi rani. Mi mhoiiya Jisis Krais siya swoki iti mi siya, siya siyar swoki anaakninkinaei mi wim kima wi inig komiigak hainii nwowi mi Adi Komii siya kimiirin wi hiniina boını, kima dimin whirki bi kimbusim. **8** Kima Jisis siir bi kigim mi kima siiram

naingga wokwonanaeikim. Tariinanın kima siir bi kigim mi kima siiramın ina wakaeyokna apim mi kima ini maigimaigar nwoyokiyokiyyim mi ta hiriinan saiirsika kima wi hiniina boin tani sair kiryea paniingga ⁹ Dimusi rani, ta hiriinan saiirsika kimiir naingwo tibmiiya ya hiniingga, kima wi Adi Komii saikar nwowi yipiki kimiir nanmaiwarkainan.

¹⁰ Mi ta nanmaiwarkaina ta biiya biiyan profet kamim sima saiir naingwokwonanaekim mi sima bi sibgu inokninkin kiingim. Mi sima kimidiniya naingwobumbuwa mhoiiya Adi Komii siya nisisimauuwana saiir winki mi ya tariigina ya nikrani wim kima wi ta nanmaiwarkaina saiir haa. ¹¹ Mi sima ta Adi Komii siya nanmaiwarkaina krimiir saiir saira naingwokwonanaekim mi sima ini sima simar yinsrii ansriina ti dimin taeminim imiirramin. Mi ti Krais siir naeyiuin yipiki simiir hir nwokaiyin simiirin siyar yanaakninkii haiginiu iya Krais siya nitana saiirin mi dimin taeminim ti ii imiir nimbiimbiyyamim iya Krais siya haiya hik dimin biyie biyieyim simiirsi mi mhoiiya siya wi inig komiigakar nwowi. Mi sima ti diminin siir siira naingwokwonanaekim mi siya wi paniin paniina nimbiyami. ¹² Biiya Adi Komii siya simiirin hiniina nisisimauugin, ti yaiyim sima boinmimauuim yim wi simiirar swoki whinkinsiis haiginiu rani. Mi ti dimin taeminim mhoiiya iikam kimiir whinkinsiis haiginiuwi yim ti dimin taeminim ti tariinan nwowim sima waraargin, yipiki tiki kamim Adi Komii siir yai aiir boinmimauuim kimiir, sima boinmimauuim. Adi Komii siya yikropki siir naeyiuin simiiram

mi simiirin siyar whinkinsiis haiginjugin mi sima
ti dimin taemin imiirin asi boinmauugim. Mi
paekwosimim yipiki inkam nwowin Adi Komii
siya nikropkiyim ta mii aiir miriiyam mi yim
sima biya ti diminin Krais siya tiranin siaramar
mi naingwokin siir mi inokninkinim mi sima ini
yinkinyaeyaowim dimusi rani, Adi Komii siya
simiir bi boinmauugin. Iriig.

*Iikamim dimin miiyik tiriym kimiir kwoinim yim
rirmiayar dwokripkai*

¹³ Mi ta hiriinan saiirsika kimiir kwoinim kirie
hiriayar dwokripkai mi kima kimiir siyiü iiarsiay
mintirao mi kimiir kwoinim sibgu sibgu daengwo
omok ta naingwobumbuwa wi mhoiyya Krais
siya hauuwi kimiir sairam nwokwokinim mi
iiya Jisis Krais siya swoki itana siya wi siya si-
yar nanaakninkiniae. ¹⁴ Kima Adi Komii siir
wakaeyokna apiyim kima yinisimin siir ad yopiiyo
sowiir yai imiir wakaeyokna apiyin siir hiriinan
dwo. Mi ta ii aiirarin kima iki dimin biyie biyeyim
biya kima tirim simiiram kipi naingwokwonanae
iiya kima Adi Komii siir ninokninkin karamae
nwowa sair. Niingaka. Ti dimin hininim simiir
tiram kipi naingwo. ¹⁵ Mi yio haningga niuwi kima
wi Adi Komii siir hiriinan nwowi yipikin kimiir
kwon imiir kiyaiiyin siir dimin miyyik miyyikim
simiir haiyam. Yio siya ini dimin whirki kimbu
karamae hiriayar nwokripkaiyin mi wim kima
iriipi hiriinan dimin whirki kimbu karamaeyer
timi o war i dimin taemin whiekakim kima tiriym
simiirin. ¹⁶ Kima ti hinina tir. Dimusi rani, Adi
Komii siya siir Yokwo Komii aiir winboinkiyin

siya ti hiniina boinkikin, kima dimin whirki kipi
kimbu. Dimusi rani, Adi Komii kara dimin whirki
bi kimbugin.

17 Adi Komii siya wi iikam whiekak krimiilar
hidirkaki mi siya dimin taeminim krima tirim
wi simiir hiriinanar swoki tiri. Mi ta hiriinan
saiirsika, wim kima iikam yipiki siirin hiniina
dapikiuwiyim Adi mi siirim kwisboinkiiyim,
kima, kimasayar mintiraona dimin taeminim
kima tiriym iiya kima ti nu iirar niki owiyim,
yim Adi Komii siir kipi tir big nasmirwaiya
nwo karamae siya nwowim kimaka. **18** Kima ti
dimin taeminim kara boinmimauugiyim simiir tir
dimusi rani, wim kima ina ninokninkinim kimiirin
Adi Komii siya bidi yanmaiwarkainam dimin
biyeyim biiya kima tirkaiyuwim simiir hirrankin,
ti diminim yipiki biiya kima nonkwowim kimiir
brougae wanwiyaeyim sima nisiisiimauuwim
kimiir. Adi Komii siya kimiirin silva, gol minmi
bi saininiyoknakin. Niingaka. Yim ti dimin
hiniinim yim wa tioidwomaii. Siya kimiirin Krais
siir nhie kibi aiir nanmaiwarkainakin. **19** Siya
ini sibsibnan ywowin siirin whaigomkosimki
bi pisrankin mi hankak sim bi swoki okin
mi dimin whirki bi swoki kimbugin siir piua
whauriyink whauriyinka Adi Komii siir yai
aeya boina saiir hiriinan. **20** Mi biiya iiya Adi
Komii siya nu iir niki onkwokwo karamaeyer
niki owa, siya Krais siirin saiirar nimbingin tiriir
nitamin mi iki ii nhirim mhoiyanim simiiram
niki okin mi siya sasar nanaakninkinakin kimiir
whinkinsis haiginuwamin. **21** Wim kima Adi
Komii siiram asi naingwo tibmiigim. Dimusi

rani, Krais siirsika. Siya bidiyar iki aonamin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwoki omwai waiyayokiyokiyyam inig komiigakar ywowaiginiu mi ta hiriinan saiirsika kima siiram asi naingwo tibmiigim mi kima siiram mar dwokwokin kimiirin wi mhoiiya siya nikunaki mi kima wi saika nwoyokiyokiikaeyami inokininokin.

²² Mi kimiir kwoinim dimin whirki kimbu karamae bidi ywowim mi ta hiriinan saiirsika ti Adi Komii siir yai kibi kibiyim kima wakaeyokna apim simiirsika mi ta hiriinan saiirsika kima kimiir nomiiyauim simiiram nhami nhami kipi naingwokwonanae. Mi kima irni nwirniyam naingwokwonanaeiyim war i kimiir kwoinim dimin whirki kimbu karamae nwohiyin siya daingwokwonanae. ²³ Adi Komii siya kimiir kwoin imiirin yaeya kwoin win bidi tirkiyin yipiki wi hiriayar nwoyokiyokiikaeyami kima wakaeyokna apa siir yaiya sair kirieni tirkikin wadie kima nwohamin. Mi siir yaiyim yim wi wara tiodwomai rani. Mi iripi hiriinan kimiir kwoinim yim iripi hiriinan yim wi war i mi digi rani. Win kima inkam komiini yinisisimkum yipiki nao karamae nwohiyim sima. ²⁴ Tiki yaiyim yim kaimwowaigim. Dimusi rani, yaiyim yipiki Adi Komii siya winkiyim Yokwo Komiini yim hinina boinkikim,

iikam whiekakim yim ini konan ywowim mi ti inig komii komiigak sima nwoha yim ini kipnan ywowim. Mhoiiya sima wi kowa inkamki tiokisimsibginiya mi ha waiswaekiya wi sair hiriinan nwohi. Mi

kipa ya wa mi houginami nua hiriir mi saeya wa mi bropkinami. Mi ti kamim ti nu iiir nwowyiyim inig komii komiigakim yim wa digi. ²⁵ Mi Biyan Inkam Komii siir yai kibya ya wi hiriayar nwokripkaigii. Mi ti yaiyim simakisimaigim krema boinmimauuwim kimiir. Iriig.

2

Mi Biyan Inkam Komiyyin yio ini yinpaenan ywowin mi krимиirin siyar whinkinsiis haiginiuwi krima nwowamin

¹ Mi kima warì dimin biyie biyieyim kimiir kwoinau nwokaiyim yim ti itnoudninkiigi, ti dimin taemin hininim, niksaes yai, yai iyop nwo mi kwoin bibiyie naingwo mi yai kinaopitkaigai mi ti hiriinan diminim kima simiirin kipi tir. ² Kima yinisim sapisapin mwiiyaramar naingwowiyin siir hiriinan daingwo Adi Komii krимиir Wanin siir yai kibi kibi imiiramin mi hiriinanki niuwi wim kima wi inakamae adiyaowaenan nwowi mi iki Adi Komii siir dimin taemin imiirin wi hanüngin sibgu ninomokninkin digi. ³ Dimusi rani, wim kima bidiyar yinokninkinim Biyan Inkam Komii siya wadieyairgin mi siya kimiirar bidi whinkinsiis haiginiuwin mi kimiir dimin biyie biyieyim yim siya bidiyar mi haiyoprimdiyiumiigiyim. ⁴ Kima Jisis saika damasukikin yio siya ini yinpaes miyyiknan ywowin yipiki iikamkim sim borisopin mi Adi Komii siya siiramin nhambi nhambi bi naingwokin mi siirin siya yimbingi ti dimin biyieyim krima tirim simiir haiyoprimdiyiumiigiyam. ⁵ Mi iikam

wim kima ini iiriipi hiriinan iiyin paeyinanar mi
owim mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya
kimiir asi nanmaiwarkainaei mi kima Adi Komii
siiram kiwaki kimiirin siir omakanan nwowim
mi kima wi piugan kwiruwar mi owim mi wim
kima ini pris inkamnan ywowim. Yim sima biiya
wraisuim ha nisomsom aokaowim mi simiirin
sima hiiya Adi Komii siir haigin anag hauugiiya
saiir idwo hir haigin anagi, Adi Komii siir ninkin
imiiyaeyam. Mi ti hiriinan siyu kaimwowin siirar
timi tir dimin taemin miyiikmiiyikim Adi Komii
siirim mi kima wi kimar hauunaei Adi Komii
siirin nae ninkinimiiyaeyamin mi dimin taeminim
kima tiri Adi Komii siya wi maergimaerga nwowi
simiiramin. Dimusi rani, biiya Krais siya bidiyar
tirkiyim krimiirin krimiir siyu bibiyie imiir
haiyoprimdiyumiigiyim. ⁶ Adi Komii siir yaiya
Yokwo Komii saiir hir nwowa hinina boinkika,
kara yinpae kibiyin wira yimbin om Saion hiramim
omaka hir nwowa saiir kougou nwowim.
Siya ini ti kougouwin siir hiriinan ywowin
omaka mriiyim ninansiin okwowiyin
mi ha boiniyin yio miyik rani mi yio
Adi Komii siya hinina naingwo yio
bimbiawi rani. Krais siyaargin omaka
saiir nonkworuwanan kougouwin mi
iikamim yipiki siiram naingwo tibmii sima
wi hik mirisikak nwo rani mi simiirin
wi siya nanmaiwarkainaei mi wi siyar
whinkinsiis haiginuwi. ⁷ Mi ti kimiir
iikam nhirim yipiki Krais siiram naingwo
tibmiiyim, wim kima siiramin nhami nhami
naingwokwonanae rani mi tiriiginim
yipiki siiram naingwokwonanae karamae

nwowim Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii
saiir hir nwokaiya ya hinina boinka,

Siya ini yinpaenan ywowin yipiki inkamkin
diriraerarkikiniyin omaka miriiyam
mi mhoiyya pa swoki boini siya miyyik
rani, mi yio Adi Komii siya siirin hinina
naingwokin siya wadiekwiadieyaairgin. Ini
siya siyar ywowiskiyin yinpaenanin yipikin
omaka kougounan omaka saiir bopwoniya
nokwoin omaka akou iir houg-wowinam.
8 Mi iikamim yipiki Krais siiram naingwo
tibmii karamae nwowim mi digumii siir
haimriiyium,

Krais siya siiyanan ywowin mi ti iikam
hiriinanim yim wi siya tirkii mi sima wa
nhimnhinkinami mi sima wi sima simar
tioidwomai. Sima iikam whaowaenan
nwoxi mi wa nikii iuguski.

Dimusi rani, sima digumii Adi Komii siir yai kibi
imiir haimriiyugim ti Adi Komii siir yaiyim yipiki
biya nikii winkiyim Yokwo Komii saiir nwokaiyim
sima wi digar nwoxi simiir tirim.

9 Mi wim kima simiir hiriinan tani wim kimiirin
biya Adi Komii siya bidi yimbinim yipiki siir
piagan nwowim mi kima ini Pris inkamnan
ywowim siir inig hainan praprasim mi kima
ini iikamim yipiki Adi Komii siir mii aiirara
miriiyim mi mii miyyikmiiyik ha miriiyim ini simiir
hiriinan ywowim. Mi kima ini siir iikamnan
ywowim dimin taemin kibiyim siya tiriyyim
simiir nanaakninkii haiginiuim. Siya kimiirin
minam kiyaii kima dimin taemin biyeyim
niibwomambwonan nwoxiyim digumii simiir

haimriiyiugigim mi kima siir yai kibya yipiki biean whwoyaiya saiir wakaeyokna apim.
10 Kima biiya iikam ningga nwokim mi tariinanin kima ini Adi Komii siir piuganan iikam ywowim. Biiya Adi Komii siya kimiir bi whindiriraerar haiginiugin mi tariinanin Adi Komii siya kimiirin prasae prasae bi whindiriraerar haiginiugim. Iriig.

Krima Adi Komii siir mi miriyan iikam dwo.

11 Ti kariir nomiiyaukiinim kima ti nuin siir siyuin siir tiran tani. Niingaka. Kima tirin wi ii priei nwonam tani kara kimiirin asi boinonkwokwoki. Hiya kima tirar nikti owi dimin bibiyeyim digiumii simiir haimriiyiugig ti diminim kimiir kwoinim inokinokin simar niapiyakiii mi ta hiriinan saiiersika kima wi ti dimin biyie imiirar wakaeyokna api mi wi dimin biyieya tiri. **12** Kira, kirar diisiimauuna iikam nhirim simiir bopwoniya yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii karamae nwowiyim simiirin. Mi dimin taeminim kima tiriym miiyikmiiyik imiirar diriraerar mi ta hiriinana sima kimiir naingwaugauwi mi ha boini kima miiyik rani mi ta sair mhoiiya iiya Adi Komii siya nitii iikam imiir hidam mi ti iikamim naingwo tibmii karamae nwowim sima wi siir inig iirar hainanprapraskii whisarii rani, dimin miiyikmiiyikim kima tirim simiirsika.

13 Mi kima iikamim yipiki kimiir kigriraowiyim simiir yai imiirar wakaeyokna. Dimusi rani, kima Biyan Inkamin Adi Komii siir wakaeyokna apikim kima gavmanmi biiyan inkamim simiir wakaeyokna ap. **14** Mi iki iikamim siya nikropkiyim kimiir kigriraowam mi yipiki siyu

bibiyie t̄iriyyim simiir donkwon̄inw̄imw̄irn̄inkin haiḡin̄iu mi yip̄iki iikam̄im dimin̄ miyyik t̄iriyyim simiir iniḡ imiir hainan prapras. ¹⁵ Kima dimin̄ miyyik miyyik imiiraramar daingwo. Dimusi rani, Adi Komii siya minam naingwo, kima simiir t̄irim mi ti inkam biyieȳin siir yai bibiyeȳim yim wi pi ninkinyaeyaowi mi ta hiriinan saiirsika ti dimin̄ kibi kibiyim kima t̄irim mi yim wi kimiir swoki boinh̄iuriyu sran tanı. ¹⁶ Kima iikam̄im r̄irmiiya nwowim kimiirin dimin̄ biyie whirk̄i nonkwo karam nwowim, dimin̄ biyie kipi tir. Dimusi rani, kima ini ti h̄iniin siyuin siir nwowim kima Adi Komii siir iikamkim mi kima siir mii aii m̄iriigim mi kima dimin̄ miyyik imiirara t̄iri, siyu biyie war̄i kipi tir. ¹⁷ Kima iki iikam̄im simiir iniḡ imiir hainan mi kimiir nomiiyauim simiiram daingwokwonanaei mi kima Adi Komii siorsi didid mi siirin dimin̄ whir kipi tirbu mārḡimārga kimaka nwosiȳin mi kima gavman inkam komiyyin yip̄iki krimiir kigriraowiȳin siirin mh̄ii hiinsima dwo. Iriig.

Dimin taeminim Krais siya t̄iriyyim krima simiir wakaeyokna ap

¹⁸ Mi kima iikam̄im yip̄iki whisarii mii priimiriyyim kima kimiir b̄iyan inkam̄im simiir yai imiirar wakaeyokna ap mi hik simiir kipi hauu mārḡimārga kima nwosi. Mi iikam nh̄irim sima kimiiram naingwokwonanaei mi nh̄irim io kimaka nwowi, kima h̄iriayar tiki prii diriraerar. ¹⁹ Mi kimiir b̄iyan inkam̄im sima wi kimiir nikwowaissii. Dimusi rani, kima Adi Komii krimiir Wanin siir yai imiir wakaeyokna apikim mi kima

ta hiriinan saiirsiyin yamdi kipi swoki diriraerar mi kima ta kara boina saiir hiriinan diriraerari mi Adi Komii siya kimiirin wi maırgımaırga komiigakar nwowi. ²⁰ Mi kima dimin biyie tiri mi yaowae adam sima kimiir nikhaiginiuwi mi kima ti diminim sima kimiir tiriylim yamdi simiir kipi swoki tır. Yio tiriiginin yio ini ywowin. Dimusi rani, wim kima dimin biyie tirkim mi kima hik haigim. Dimusi rani, ti dimin miiyik miiyikim kima tirim simiirsika mi kima ta hiriinana yamdi saiarsi bi tirkim mi yio tiriiginin yio dimin komiigikomii ieyairgin mi Adi Komii siya ta hiriinan saiirsiyin kimiirin wi siyu miiyikar mi tiri. ²¹ Adi Komii siyar bidi yimbinim kimiirin ta hik aiir haiyam yipiki kara boinmimauwim kima simiir hai. Dimusi rani, Krais siya hik kimpipisu prasae bi haigin kimiirsiyin mi ta siya niisimauuwa ini aknain miiyiknan ywokiya kima kigna apim inkamin huni siyuun siir kigna apnamiyin siir hiriinan. ²² Krais siya siyu biyie bi tirkin mi niksise yai bi mi boinkin mi siyu biyie bi mi tirkin. Niingaki niingakiunga. ²³ Mi iikamim sima siirin yai biyie nikbumbu boini siya nıdidim mi siya simiirin niksise yai mi igao yai bi boinkin. Hiya kamim sima siir tioa mi siya simiirin igao yai bi boinkin mi yamdi bi mi tiokim siya yaimin yaimin bi boinkin. Siya ha naingwo tibmiigin Adi Komii siya mhoiiya simiirin wi ti siyu bibiyeyim simiirsi hidi. ²⁴ Mi siya, siya siyar naonakin paeyin hiiniya nirioninkin siirin dimin biyeyim yipiki krima tirim simiir haiyim mi ta hiriinan saiirsika iikam krima nu tiran dimin biyeyim digiumii haigingik mi krimiirin wi sima nipiyaokii rani

mi ta hiriinan saiirsika krıma Adi Komii siir dimin kibi kibiyim simiir asi wakaeyokna api. Dimusi rani, siya pi naokin mi wiim kima wadie asi nwowi. ²⁵ Kima ini sibsibnan ywowim yipiki inkamki naingwo ouwougikim mi siyiuim ha whaowaeiyim. Mi tariinanın kima ini Krais siiram yaingwo tibmiiyim mi siyar kigriraowi kimiir kwoinbud imiirin, yipiki inkamin sibsib imiir sibgu kigriraowiyin simiir hiriinan. Iriig,

3

Taya iya iikamim nonkwonam simiir boinka

¹ Mi iikamim simiir biiyan inkamim simiir yai wakaeyoknaeiya simiir hiriinan wakaeyokna mi wigim iriipa hiriinan, kima kimiir kamni yai imiirar wakaeyokna mi ta hiriinan saiirsika sima Adi Komii krımiir Wanın siir wakaeyokna ap karamae nwowi mi simiir kwoinim wi kima nwoki kiyaiyim dimin miyyik miyyikim kima tirim simiiram mi ta hiriinana sima wa nwoki aingwo tibmiiyim siiramin. Mi kima wi yai yaimin dimin kipi swoki boinmimin. ² Dimusi rani, sima wig kimiirin wa kigi kima dimin taemin miyyikmiyyik imiirar tiri kima wakaeyim sima boinim mi ta hiriinan saiirsika simiir mhii kwoinim wa kisina haigi Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknamin. ³ Kima simae mìkin minim kima kima kipa piuai mwamana, kima iindihop mi yiuis miyyikmiyyikim simiirara nii mi ta hiriinana saiirsika iki iikam nhirim sima kimiirin wi ha boini kima bimbieuwi kig rani. Yio tiriiginin yio dimin komii rani. Ningaka. Kima wi hiriinan kipa swoki tir. ⁴ Mi ti dimin taeminim kima naingwoyimiyokim

kimiir kwoinau nwokaiyim yim hiinsima dwo mi kipi nikwokrimkrip. Yim ti dimin hinin ini mikin, iindihop, mi yiuis miiyik minim yipiki kima piuayim kimiir piu, ini simiir hiriinan ywowim. Mi dimin taeminim kimiir mhii kwoinau nwokaiyim yim mikin, iindihop mi yiuisnan tani bi nimbimbiriyyamikim. Dimusi rani, Adi Komii siya kimiir kwoinau ti hiriinan dimin taemin miyyikmiyyik imiiram naingwokin. ⁵ Mi ti hiriinan siyuin, biiyan wigim yipiki miyyikim yim sima minam nwowi dimin taeminim Adi Komii siya boinim, simiir hauuwim. Mi ti hiriinan siyuin sima tirin, yio sima, sima simar swoki tirnakin wadie kigamin mi sima simiir kamim simiir yai imiirar mi wakaeyokna apkim. ⁶ Mi Sera saeya iripa hiriinan siyu iirar mi tirkas, saeya Ebrahim siir yaimin dimin imiirar mi wakaeyokna apkas mi saeya saiir kam iirin saiir kigriraowan inkam asi nikugin mi mhoiyya kima siyu miyyik tiri mi Adi Komii siir wakaeyokna api mi siirsi ntidid karame nwowi mi kimarin wi Sera saiir yinisimnan nwowi.

⁷ Mi ti hiriinan siyu kaimwowin, kima kamim yipiki wig nonkwonaim mi simaka ha nwowim kima dinokninkin sima kire rani, kimiir hiriinan mi simiirin sibgu kigrirao. Dimusi rani, kima mi sima kima iriparin mhoiyya dimin miyyik Adi Komii siya hauuwi wi simiirrarar haiswovi mi kima hiriinan siyu iir tiri mi kimiir siyuin wi dimin whirkhaiginikou rani, Adi Komii siiram srii dimin taemin haiyam. Niingaka. Iriig.

Kima iikamim hiinsima dwo mi ti dimin taemin miyyikim simiir sibgu wakaeyokna ap

8 Mi ta kariir yaimirsim kwiruwa pi kimiir boinmauugi kima kwoin whiruwa dwo mi irni nwirniyam daingwokwonanae mi simiirsi daingwoiyimok iiya sima hik haiiyim mi dimin miiyik miiyik imiirar tir, irni nwirniyin mi hinina daingwo nhirim sima dwo kimiir kouwin. **9** Mi iikamim sima dimin biyie kimiir diriraerari mi kima simiirin dimin biyie yamdi kipi swoki diriraerar. Mi sima yai biyie kimiir boini mi kimiir tirkumbuwi mi kima simiirin yamdi kipi swoki tirkumbu. Mi kima Adi Komii krimiir Wanin siirim srii siya dimin miiyik tirim simiirin. Dimusi rani, Adi Komii siya hinina naingwokin kima ti hinina tirim mi kima siir dimin miiyik miiyik imiirin wa hαιi. **10** Kima ti hinina ti diriraerar. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiyim Yokwo Komii sair nwowim hinina boinkim:

Ti iikam nhirim yipiki ii miiyik nhir nwowam naingwowim ti nu iiriin, sima dimin taemin biyie imiirin digiumii haimriiyugig mi niksisae yaiyim yim iriipi wara.

11 Sima dimin bibiyie imiirin digiumii haimriiyugig mi dimin miiyik miiyik imiirar timi tir. Sima iikam whiekakim simaka hiinsima dwo. **12** Dimusi rani, Adi Komii siya iikam miiyik miiyikim simiirar kigriraowikin yipiki simiir kwoinim miiyik nwowim mi siya dimin taeminim sima sriiyim siirim simiirar wakaeyoknaeikin. Mi Adi siya iikam biyeyim digiumii simiir haimriiyuwikim.

13 Mi kira wadie tiram naingwoi kiriir kwoin in wi nhinga tirbuwi inkam nwir karamaeka. **14** Mi

kima dimin miiyik tiri mi iikamim sima kimiirin dimin biyie tiri mi kima ma'rgima'rga taokitaoka dwokaeyam. Mi kima iikam imiirsi kipi nidiid mi ti dimin taemin imiirsi kipi naingwo yimyok.

15 Kima Krais siiram daengwokwonanaei mi kimiir kwoinim siiriramar daengwo iski yio dimin prasae rani. Mi iinokiinokin kima iikamim kimiir sriii yamim simiir yai imiir nowarkii boinam dwokwokin kimiir kwoinim dimin taeminim Adi Komii siirim simiiram dimuim naingwo tibmii? Mi kima simiirin io kwoin kipi nwo mi igao yai kipi mi boin Adi Komii siirsi didid yio wi inig biyiekak kima nwowisi.

16 Mi kimiir kwoinim ma'rgima'rga dwo dimin taeminim kima tiriylim mi kimiir kwoinin wi rirmiigirirmiyya niki owim. Mi ta saiir mhoiyya iikamim sima wi kimaka ninkinwamwarkii boini ti dimin miiyikmiiyikim kima tiriylim simiirsi. Dimusi rani, kima Krais siiram naingwo tibmiigm mi sima wi nidiidgak nwonami dimin taeminim sima boinim simiirsiyin.

17 Mi kira iikam imiirin sibgu sibgu tiri, iiya ti iikamim sima dimin biyeyerar tırka windi kimiirin mi mhoiyya Adi Komii siya kimiiramin wi big nasmirwaiyar nwowi. Mi kima iikam imiirin dimin biyie tiri mi yim ti iikamim kimiirin wi iriipi hiriinan dimin biyeyerar swoki kwatiri mi Adi Komii siya kimiiramin wi big nasmirwaiya nwo rani.

18 Tariigina ya kamwowa'rga. Dimusi rani, Krais siya bidi yaowin, siirin kam bibiyeyim sima tiokin mi ta siya naowa krimiir dimin taemin bibiyeyim simiirsi naokin, siya'rgin inkam miiyikin dimin whirki kimbu karamae nwowin, siya iikam biyie krimiirsiyin kwiruwar naokin mi ta hiriinan sairsika siya

krimiir asi nanmaiwarkainakin Adi Komii siiram namim. Ti inkamin siyaırgın piuaırgı naowin mi siir kwoınbudin warı bi naokin ini omwaiya swoki waiyan. ¹⁹ Mi ti hiriinanın Adi Komii siir naeyıuın Krais siya maeyau biyieya kwoınbudgım nwowa saoir yam mi siya siir yai aiirar yanaakninkii haiginiu simiirin. ²⁰ Mi Adi Komii siya ti iikam imiiramın minam nwogugugin iiya sima omwaiyar niki waiya sima siiram naıngwo tıbmiiyım mi sima siir yai aiir bi wakaeyoknakim iiyım Noa siya mırriyım siyaii aiir. Mi ta ii aiirin Adi Komii siya wikamım ırriyar oumuar hainaowid mi tıriiginim sima bi naokim. Dimusi rani, op komiiyın simiir warı bi nwomairipu aokin. ²¹ Ti opin yi iikamım yıpikı baptaisiyım aknaınan simiir niisiimauugın. Taka opa saeya iowım kimiir piu nwowım simiir hisokan tani. Niıngaka. Ya min niisiimauuga iikamım yıpikı Adi Komii siiram sriiyyım simiir dimin biyie imiir haiyoprimdiyiumiigiyım mi siya wi simiir kwoıñ imiir dirıraerarki rirmiiya nwokiyım. Dimusi rani, Jisis Krais siya bıdiyar iki aonamın mi siya ha swoki insiin idwowin mi ini omwaiya swoki waiyan. ²² Krais siya bıdi yamın Adi Komii krimiir Wanın siir om iiir mi siya ini Adi Komii siir iina iinig miiya ini idwokaiyıuın maeyauwa iikamım inigakim sim nidwokaiya saiir. Mi paekwosim ima mi nonkwo yiu ikim mi uridyıu bibiyie whiekak ikim simiir kouwin ini siyar ywowiskiyın. Iriig.

4

Dimin taemiminim kima dirıraerariyım Adi Komii siir kwoın iirara daıngwo tir

¹ Krais siya inkam kr̄imiir h̄iriinanar naokin mi ta h̄iriinan saiirsika k̄ima b̄iya siya t̄irim simiir ti swoki āingwoyokiyokiigi mi siya ini inkam biyieyim simiilar k̄igninkin tioin siirin sima siir nonkwobumbuninkinim mi inkamki k̄imiir tiowi mi kimpisu k̄imiir hauuwi yi ti h̄iriinanin, dimusi rani, k̄ima Adi Komii kr̄imiir Wanin siir yai aiirim nāngwo t̄ibmiigim, yim ti dimin taeminim ini wadie mi owim whisarii rani, iikamim yipiki inkamki tiowiyim simiir piuim mi ha k̄impipisuwiyim mi ti h̄iriinan siyuin yio simiir grabainginiuwi ti h̄iriinan dimin biyieyin sima t̄iriyim simiir haiburgigim.

² Mi tariinan k̄ima diminim k̄imiir kwoinki nāngwowim ta iya k̄ima nu tirar niki owa simiir kipi wakaeyokna diriraerar. Mi k̄ima Adi Komii siir kwoin iirara wakaeyokna ap iski.

³ Ii nhirim b̄iya namkiyim kr̄ima dimin biyie kasa bi diriraerarkim iikamim nuanim sima t̄irim simiirin ti dimin taeminim yim hiniingim: Kr̄ima dimin biyie imiilar wakaeyokna apkim mi kr̄ima simiir diriraeraramin nhaminhami bi nāngwokim, kr̄ima hii nanaeiyim kr̄ima siyu komii iirar taouuga diriraerari, kr̄ima op k̄iriekirieyim simiir kwiyaeiyim iki kr̄ima kwiyae nanaeiyim mi kr̄imiir piuim pi whaowakakar nwowi mi kr̄ima nae pranaepranae bi naeikim mi kr̄ima iki iikam nhirim simiir omakar mi amikim op k̄iriekirie imiir kwiyaeiyim mi kr̄ima digumii Adi Komii siir yai aiir haimriiyugim mi kr̄ima pi uruwai siyaowaiyim simiir inig imiilar mi hainani. ⁴ Mi tariinanin iikamim yipiki ti dimin taemin imiilar niki t̄irkripkaiyim sima ini hindara yanaakiyim. Dimusi ran, i siyu biyie simaka tir

karamae nwowin mi sima k̄imidiniya yai bibiyie k̄imiir boin, n̄ididgak k̄ima nwowim ⁵ mi ta saoir mhoiyyarin ilya Adi Komii siya iikamim omwaiyar nik̄i waiyam mi naokaowim simiir hidi mi ti iikamim sima wi sima simar nanaakninkiinaei sima ti h̄iriinan dimin taemin biyeyim simiir dimusi t̄irkim mi ta h̄iriinan saiirsika Adi Komii siya simiirin asi nonkwobumbuninkini. ⁶ Mi ta h̄iriinan saeya, Krais siya siir Yai Win Kibiya iikamim yipiki omwaiya waiyam mi iikamim yipiki b̄iyya naokaowim simiir boinkimauuim b̄iyya Adi Komii siya boinkiya hinin iikam whiekakim wa naokaowi. Krais siya h̄iriinansi boinkin ti yaiyim iikamim yipiki b̄iyya naokaowim sima wa wakaer mi wa naingwo tibmii siir yai imiirimin mi mhoiyya sima wi Adi Komii saika nwowi. Iriig.

K̄ima dimin miyiikim Adi Komii siya hauuwiyyim simiirin sibgu kigrirao

⁷ Mi iikam ima mi dimin taeminim yipiki ti nu iir nwowim sima ini kingiinar nwowim wa nidwomaii. Mi k̄ima sibgu daengwo omok mi k̄imakimasayar kigriraona dimin taeminim k̄ima t̄iriyyim mi k̄ima Biyan Inkam Komiiyin nhwo siramin sibgu kwisboin. ⁸ Ti diminin yio prasae rani, ini iki dimin taemin nhirim k̄ima wakaeyokna apiyim ini simiir kou ywowin. K̄ima irni nwirniyam naingwokwonanaei. Dimusi rani, yio t̄iriiginin k̄imiir whinkinsiis haiginiuwi dimin biyeyim iki iikam nhirim sima direraerariyim k̄imiir simiirsi naingwoyimiyoksi. ⁹ Mi k̄ima iki iikam nhirim naingwo tibmiiyim yipiki k̄imiiram nitiyim k̄imaka nini oniyim simiirin

sibgu kigrirao mi nae minim mi whwonkai hii
 ikim mi dimin taemin nhir ikim mi ti dimin
 hiriinan simiir sibgu diriraerar haiginiu mi
 kima kimiir kwoinim io kwoin kipi naingwo
 simiirin mi ha kipi diriraerar. ¹⁰ Mi ninokninkin
 komiiya Adi Komii siya prihauugiya kimiir wim
 kima iki iikam nhirim simiir whinkinsiis haiginiu
 mi ta hiriinan saiirsika kima wi Adi Komii siir
 diminpai diminpaiyim kimiir hauuim wi simiir
 sibgu kigriraowan iikam nwowi. Yim hiningga,
¹¹ iikamim yipiki yai kimiir boinmimauuwi mi
 sima Adi Komii siir yaigiyai imiirara boinmimauu
 iski. Mi yipiki dimin taeminim iikamim simiir
 whindiriraerari Adi Komii siir kiriensi mi ta
 hiriinan saiirsika iikamim Adi Komii siir inig
 iiarin wa nwoki hainan. Dimusi rani, Krais
 Jisis siya whindiriraerarkiya kimiir saiirsika. Mi
 kara ha naingwawi iikamim siir inig iir hainan,
 siyaargin inig komiigakin mi pi siya kigriraowi
 iikamim nu tiranim mi dimin taemin whiekak
 ikim inokin. Iriig.

*Kima kipi naingwoyimiyok, ti dimin biyieyim
 kimiir tirkumbuim sima Krais siir bidiyar iki tirim*

¹² Ti kariir nomiiyau kinnim kima kipi nanaawin
 ti hiriinan hik kimpisuim iikam kimiir
 nimbiniyim yim kimiir kinankiuim mini mi sima
 wa nwoki kigim kima ini Adi Komii siirar sibgu
 wakaeyokna apim, kimiir kwoinin ha naingwawi
 ti dimin biyieyim biiya bi nimbiyamkim mi ta
 saeya ninkakniya. Niingaka. Biiyin Krais siirar
 bidi yimbiyamim. ¹³ Mi kima maergimaerga
 dwo kima Krais siir hiriinan nwokim dimin
 biyie kimiir nimbiniyim. Dimusi rani, mhoiyya

iiya Krais siya swoki iti, siya, wi siya siyar nanaakninkiinaei mi kima wi mařgimařga taokitaoka saika nnowi. ¹⁴ Mi iikamim wi yai bibiyie kirie kimiir nikbumbu boini. Dimusi rani, kima Krais siiram naingwo tibmiikim mi kima mařgimařga dwo. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyiu kirleyin ini kimakar nnowin. ¹⁵ Mi kima siyu biyie kipi tir mi gavman siir miyan iikamim kimiirin wi sima nonkwobumbuninkin haiginiwi ti siyu biyie hiriinanin kima tiryin siirsi. Yim hiningga, inkam min nisomsom aokao mi hii min tauae mi siyu bibiyie iikam nhirmi tir mi kira ha naingwoi iki iikam nhirim simiir kouwin ini kiar ywowin mi simiir digworaekwowitzim yim ini kiar mi kigriraowim mi ti hiriinan diminim yim kipi tirmimin. ¹⁶ Mi inkamin iikam biyeyim dimin biyie tiryim sima wi kiriir tibumbuninkini. Dimusi rani, siya Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apikin mi siya simiirsi kipi ntid siya Adi Komii siir inig iiirar hainan. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram naingwo tibmiikin.

¹⁷ Mi ta iiya bidi yimbiniya Adi Komii siya iikam imiir hidana. Mi siya biiyin wi iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna apim wi simiir hidi. Mi siya biiyin iikamim naingwo tibmiiyim krimiir hidi mi mhoiiya wi panina tiri iikamim yipiki digiumii Adi Komii siir yai kibi aiir haimriiyuim simiirin? Simiirin wi siyar nonkwobumbuninkin iuguski. ¹⁸ Mi Adi Komii siir yaiyim Yokwo Komii saiir hir nwokaiyim yim hinina boinkim,

Mi iikamim yipiki naingwo tibmiiyim mi ti dimin biyeyim ha nimbiyami hik

s̄imiir hauuwam mi s̄imiir kwoinim pariiparii s̄ima nīpiyaokiyyim Adi Komii siir wakaeyokna apsi, mi ti dimin biȳeyim ti iikamim Adi Komii siiram wakaeyokna apiyim s̄imiir kwoin imiir kiyaiyamin pariipariiya nnowi, mi ti iikamim yipiki diḡumii Adi Komii siir haimriiyiuim yim wi paniin paniina tiri, ha? Yim wi hindara nasae borninopkainam iuguskii.

¹⁹ Mi ta hiriinan saiirsika, ti iikamim yipiki dimin bibiyiek̄ kiyikaigaiyim mi hikak ha nwowim, yim Adi Komii siirar kwoinkin ti hiriinan nimbiyamin mi s̄ima kipi naingwoyimiyok. Mi Adi Komii siiram daengwo t̄bmi yipiki iikam whiekak kr̄imiir nonkwokwokiyin mi siya s̄imiir whindiriraerarin mi s̄imiir mi kigriraokin. Dimusi rani, siya dimin taeminim biiya siya boinim, siya diriraeraram, siya s̄imiirin wa diriraerari. Iriig.

5

Kima adiyaowae iikamim kima Adi Komii siir piuganan iikamim s̄imiir sibgu kigrirao

¹ Mi ta hiriinana saiirsika, iikamim Adi Komii kr̄imiir Wanin siir piugananim iki iikam nh̄irim s̄imiir kigriraowiyim kara kimiirin hiriinansi boinonkwokwoki. Mi kara iriipi hiriinan inkam adiyaowaeyairgin kimiir hiriinan mi karar kigin Krais siya naonamin. Mi kara wi siyaka boinaii dimin taemin miiyik miiyikim mhoiiya Adi Komii siya nanaakninkiiyanim. ² Kara kimiirin t̄sa boinonkwokwokiyin kima iki Adi Komii siir iikamim sibsgananim yipiki kimaka waraur nnowim s̄imiirin sibgu kigrirao. Kima

sibgu kigrirao Adi Komii siya naingwowin kima tiram siir hiriinan. Dimusi rani, kima wi kipi diriraerar dimin taeminim, sima kimiirin hinina boini ti hinina diminin siir ti diriraerar. Niingaka. Kima simiir tiri. Dimusi rani, kimiir kwonim simiir diriraerarim naingwokim kima simiirin minam kipi diriraerar umir komii haiyim, kima simiirar diriraerar. Dimusi rani, kima simiirin niingininga tiramar naingwokim.³ Kima iikamim Adi Komii siya nokmwin okwo haiginuwim kima, kimamar kipi naingwona hininan kouwin ini kimar ywowim mi simiirin kimar nokmimin tir dimin taemin tiramin. Niingaka. Wim kima ini aknainan ywowim iikamim warauranim simiir niisiimauuwam dimin taeminim sima kigna apam.⁴ Mi mhoiya iya Jisis Krais siya krimiir kigriraowi inkam komiyyin siya swoki iti, siya wi siya siyar nanaakninkiinaei mi kima wi saika ninkin hαιi dimin taemin kibikibiyim iinokiinok nwoyokiyokiyim kigugu karamae nwowiyim.⁵ Mi ti hiriinan siyu kamwowin kara pi yainan whranim kimiir boinonkwokwoki, kima iikamim yipiki kimiir kigriraowiyim simiir yai imiir sibgu wakaeyokna ap kima whiekakarin irni nwirni yai wakaeyokna. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiyim Yokwo Komii saiir nwowim yim hinina boinkim, Adi Komii siya iikamim yipiki ha naingwowlum simaigim inkam komiikomiiyim, siya digiumii simiir haimriiyugin mi siya ti iikamim yipiki simamar naingwona karamae nwowiyim siya wi simiir whinkinsiis haiginuwi.⁶ Dimusi rani, yaiya Adi Komii siya boina sairsika, kima ha daingwo Adi Komii siya inig komiigakin mi kima

kimamar kipi naingwona mi kima siir yai imiilar wakaeyokna ap mi ta saiir mhoiiyarın iiya siya nimbina siya kimiirin wi wadieyar whindiriraerar haiginiuwi mi kima wi kiriekikirieya nwowi. ⁷ Mi ti dimin taeminim kima naingwoyi Miyokim kimiir kiyaii, kima ti dimin taemin imiiramın Adi Komii siiram srii siya whinkinsiis haiginiuwim kimiirin. Dimusi rani, siya kimiiram naingwokwonanaei mi kimiirin wi siyar kigriraowi.

⁸ Kima sibgu mintirao mi kimasイヤ kigriraona. Kimiir sau omoman inkamin Setan siya ini wraisu komiyyin yipiki laion dapiyin ini siir hiriinan ywowin siya hinda tinda pa napririr kaowi iki wraisu nhirim simiir pisomsom aokaowim. Setan siir siyuin hiniingga, siya hinda tinda pa napririr kaowi iikamim simiir nipiyaokiyyim sima digiumii Adi Komii siir haimriiyugigim. ⁹ Kimiir kwoinim kirie hiriayar dwokripkai mi digiumii Setan siir haimriiyu mi ta hiriinan sairsika kima iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim. Dimusi rani, kima ina ninokninkinim iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apim hinda tindanim, dimin biyeyim wi simiir tirkumbuwi kimiir tirkumbuni hanin aka mi kimiir kwoinim kirieya dwo. ¹⁰ Mi ta iiya kima hik kimpipisu haii saiir mhoiiyarın Adi Komii sikisiyaairgın yipiki dimin taemin miyyik whiekakim simiir bwamkibwamin. Mi siir dimin miyyikmiyyikim wi kimiiram nimbini kima haisim mi kima wi Krais saika nwoyokiyoki kaeyami inokinokin. Mi kimiirin wi miyyik Adi Komii siya siyar nwowaiginuwi mi wi siya kirie haiginiuwi mi kimiirin wi siyar mi whindiriraerar haiginiuwi.

11 Kara ha naingwowi Adi Komii kr̄imiir Wanin siya digworaekwo whiekakim simiilar kigirkaki iinokiinokin. Iriig.

Mi kara piyaimirsisim nhirim simiir swokiboinki

12 Ti inkam̄in Sailas nikiuwyin yipiki kara naingwokwonanaeyin, siya whin win haiginugika ta yokwo mirisima kara kimiir boinonkwokwokiya mi kara ta yokwowa minam winkika kimiir niisiimauim ta yaiya kima naingwo tibmiiya yim Adi Komii siirgisiilar yaigim. Mi kimiir kwoinim kirie dwo mi simiir wakaeyokna ap.

13 Mi kima iikam naingwo tibmiiyim yipiki om Babilon hir nwowim yipiki Adi Komii siya nimbinim siirim simiir wakaeyokna ap mi sima mi Mak siya yipiki kariir yinisimkiiinanin kanaka wakaeyokna apiyin Adi Komii siir, simiir nokboinmamaira kimiiram hauugika. **14** Kima iikam whiekakim yipiki kimiir nomiiyauim naingwo tibmiiyim simiir kigi mi simiirin dankabmamaair mi dokboinmamaair haiginiu.

Mi kara ha naingwowi kima Krais siir iikam whiekakim kwoinin iripa nongwomamair aeiyin siir bidi haiyin. Iriig.

**Yai Wîn Kibiya
The New Testament in the Sepik Iwam Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long
Niugini**

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Mar 2023 from source files
dated 9 Oct 2020

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f